

AUTOCESTA NA AKCIJI ▣ Najprofitabilniji pravac u Hrvatskoj Vlada planira 'iznajmiti' na 32 godine

AC Zagreb-Lipovac

Bregana-Zagreb
18.274.381,55

PRIHODI HAC-a OD NAPLATE CESTARINE U 2007. GODINI
(u kunama)

ZAGREB

Zagreb-Goričan
101.304.542,40

Bosiljevo

Zagreb-Lipovac

625.728.857,31

Bosiljevo-Šestanovac

449.479.074,56

IVICA MLINAREVIĆ,
član Uprave HAC-a zadužen za održavanje, zadužen je za izradu plana razdvajanja HAC-a

FOTO CROPIX

Kako bi namaknuli novac za daljnju gradnju autocesta, Vlada i resorno Ministarstvo prometa pripremaju se dati u koncesiju najisplativiju autocestu pod nadležnosti Hrvatskih autocesta. Koncesija bi stajala milijardu eura, no koncesionar bi mogao zaraditi čistih četiri milijarde eura

Hrvatska Vlada planira autocestu Zagreb-Lipovac (A3) dati u koncesiju kako bi osigurala novac za nove investicije u cestogradnji. Iako o tom planu nije moguće dobiti službenu potvrdu, o davanju A3 u koncesiju već se dulje vrijeme priča u u krugovima bliskim Hrvatskim autocestama.

Autocestom Zagreb-Lipovac trenutačno upravlja i održava je HAC, koji pod svojom nadležnosti ima i autoceste Zagreb-Split, Zagreb-Bregana, Zagreb-Goričan. No, HAC se našao u financijskim poteškoćama zbog sve većih cijena građe-

nja autocesta koje su premašile njegove mogućnosti financiranja.

Stoga, kako bi osigurali novac za gradnju novih autocesta, poput vrlo skupe autoceste od Ploča do Dubrovnika, u Vladi i resornom Ministarstvu prometa odlučili su se za brzo pribavljanje novca preko koncesija.

Neopterećena kreditima

A3 je pri tome izabrana, kažu nam upućeni, jer nije opterećena kreditima poput ostalih autocesta pod ingerencijom HAC-a - Zagreb-Lipovac, bivša auto-

cesta Bratstvo-Jedinstvo, većim je dijelom sagrađena prije 1991. godine. Usto, to je i najprometnija i jedina isplativa autocesta pod upravljanjem HAC-a - donosi mu polovicu od 1,2 milijarde kuna prihoda od cestarine.

Autocesta Zagreb-Lipovac bi se, prema informacijama kojima raspolaže Business.hr, dala u koncesiju na razdoblje od 32 godine i to za milijardu eura.

Koncesionar će, međutim, zaraditi putno više. U 32 godine koncesije, sa sadašnjim rastom prihoda na toj autocesti od pet po-

...c ide u koncesiju

BOŽIDAR KALMETA, ministar prometa, autocestu Zagreb-Lipovac daje u koncesiju jer nije opterećena kreditima kao ostale

FOTO CROPIX

DRUGI KONCESIONARI

Strabagu zarada od 400 mil. eura

Osim tvrtki Autocesta Zagreb-Rijeka i Hrvatskih autocesta, koje su u državnom vlasništvu, i dvije strane tvrtke imaju koncesije na upravljanje cestama i autocestama. Francuski Bouygues tako ima koncesiju na Istarskom ipsilonu, a austrijski Strabag na autocesti Zagreb-Macelj (AZM). Obje te tvrtke koncesijskim su se ugovorima obvezale i do kraja izgraditi te prometnice.

Prema financijskom planu koji je naveden u koncesijskom ugovoru za AZM, Strabag će u 28 godina koncesije nad AZM-om zaraditi čistih 400 milijuna eura. Strabag je naplatu cestarine na AZM-u kao operateru dao francuskom Egisu.

HAC u kroničnom minusu

Hrvatskim autocestama u narednih pet godina treba najmanje 23,7 milijardi kuna kako bi dovršili autocestu Zagreb-Sisak, Ploče-Dubrovnik i Rijeka-Žuta Lokva. No, već nekoliko godina HAC ima problema s namicanjem novca za svoje investicije. Tako je lani Autocesti Rijeka-Zagreb za dvije milijarde kuna prodao autocestu Rijeka-Rupa i Krčki most kako bi pokrio rupu u proračunu. Ove je godine pak za građenje predviđeno 2,3 milijarde kuna, no trebat će mu najmanje četiri milijarde kuna.

sto godišnje, ukupno bi mogao uprihodovati oko 6,5 milijardi eura. Na troškove održavanja i plaće radnike potrošit će najviše 1,5 milijardi, kažu upućeni, pa bi mu i nakon plaćene koncesije ostalo čistih četiri milijarde eura dobiti!

Prema nekim infomacijama, A3 bi mogla otići pod koncesiju sljedeće godine, nakon lokalnih izbora.

Razdvajanje HAC-a

Promjena načina građenja i upravljanja autocestama u Hrvatskoj već je krenula i kroz formiranje novih institucija.

Od 2000. HAC i Autocesta Zagreb-Rijeka, tvrtke u državnom vlasništvu, većinu autocesta u Hrvatskoj gradile su kao investitor, a zatim njima upravljale i održavale ih. No u HAC-u je, kako doznajemo, počela priprema razdvajanja te tvrtke u dva posebna društva. Jedno bi se i dalje bavilo investiranjem u cestogradnju, a drugo bi bilo samo za održavanje i upravljanje autocestama. Za izradu plana tog razdvajanja zadužen je član Uprave HAC-a Ivica Mlinarević, čiji je resor održavanje autocesta.

S druge je strane Vlada ovoga ljeta bez puno buke osnovala Agenciju za prometnu infrastrukturu, koja bi trebala voditi sve investicije iz tog područja. Iako je Agencija zasad osnovana samo radi upravljanja novcem iz EU fondova koji će se dobivati za izgradnju prometne infrastrukture, doznajemo da je to samo prijelazno rješenje i da će s vremenom Agencija preuzeti sve investicije u prometnoj infrastrukturi, bez obzira na izvor novca. Agencija bi tako vodila daljnju gradnju autocesta, pruga (naprimjer, nizinske pruge

Rijeka-Botovo, vrijedne 15 milijardi kuna), kanala Dunav-Sava... S takvom Agencijom prestaje potreba za postojanjem HAC-a takvog kakav je sad.

HAC je ovoga ljeta s Institutom građevinarstva Hrvatske sklopio izravnu pogodbu oko noveliranja studija financijsko-tržišne isplativosti svih autocesta u Hrvatskoj. Iako u HAC-u tvrde da je to zbog novog četverogodišnjeg plana građenja, ipak i to ukazuje da se priprema teren za davanje autocesta u koncesiju.

Josip Bohutinski

josip.bohutinski@business.hr

BROJKA

6,5

milijardi eura ukupno bi uprihodovao koncesionar na autocesti Zagreb-Lipovac u 32 godine, petpostotni godišnji rast prihoda od cestarine, koji su lani iznosili 625 milijuna kuna